

על ידי מקדח, שינטל מן החי, וימות.

והיינו, דאמרי בית הלל, שאם חסרה הגולגולת חסרון בשיעור כזה שאילו היה החסרון מחיים היא היתה מתה כתוצאה מהחסרון הזה, הרי אין הגולגולת החסרה בשיעור שכזה מטמאה באוהל המת.

וקאמרינן במסכת בכורות מהו השיעור של "כדי שינטל מן החי וימות"? – כמלוא מקדח של רופאים!

ותני עלה התם, ובגולגולת שיש בה נקב אחד ארוך, אפילו יש בה נקבים קטנים הרבה, הרי הם מצטרפים לשיעור של "מלא מקדח", ולא אמרינן כיון שהם נקבים קטנים צריך שיצטרפו לשיעור יותר גדול, אלא דיינו בהצטרפותם לשיעור הרגיל של מלוא מקדח.

אלמא, כיון דשיעורה של החסרון הוא מלא מקדח, למלא מקדח מצטרפין, הם מצטרפין לשיעור זה ואין צורך להצטרף לשיעור יותר גדול בגלל קטנותם. ואם כן, **הכא נמי, כיון דשיעוריה של נקב של הגרגרת המטרף הוא כאיסר, הרי אם יש נקבים קטנים ודקים, לכאיסר מצטרפין, ולא בעינן שיצטרפו לפסיקה של רוב הגרגרת!?**

ומתריצין: יש חילוק בין שני סוגי נקבים. יש נקבים שהם רק בצורת חתך, שאותו מקום שבו הנקב הוא חתוך, אך לא חסר דבר מחמת הנקב, ויש נקבים שהם בצורה של חסרון, כיון שחסר מהמקום הרי הוא מנוקב.

ולמקשה אישתמיטתיה הא דאמר רבי חלבו

אמר רב חמא בר גוריא אמר רב: נקבים שיש בהן חסרון אכן מצטרפין לכאיסר, שהוא שיעור החסרון בגרגרת המטרף אותה.

ונקבים שאין בהן חסרון, אלא הם רק חתכים, מצטרפין לרובא של פסיקת הגרגרת, ששיעור חיתוך הגרגרת כדי להטריף הוא חיתוך או חתכים מצטרפים ברוב היקפה של הגרגרת.

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יהושע בן לוי: ניטלה הימנה, מהגרגרת, רצועה ארוכה, מצטרפת אותה הרצועה לכאיסר. והיינו, שאם נעגל את הרצועה יהיה בה שיעור של איסר, הרי היא חסרון בגרגרת, המטרף.

בעא מיניה רבי יצחק בר נחמני מרבי יהושע בן לוי: ניקבה הגרגרת של הבהמה בנקבים דקים ורבים כנפה, מהו?

אמר ליה רבי יהושע בן לוי: הרי אמרו, נקבים שיש בהם חסרון מצטרפין לכאיסר, ושאין בהן חסרון מצטרפין לרובא, וכדמפרשינן לה.

והוינן בה: **בעופא - מאי? בעוף השיעור של נקב הוא פחות משיעור של כאיסר, ואם כן כמה הוא השיעור של צירוף הנקבים הדקים שבגרגרת העוף?**

אמר רבי יצחק בר נחמני: לדידי מפרשא לי מיניה דרבי אלעזר: מקפלו לעור שיש בו נקבים כנפה, על ידי שחותך אותו מלמטה ומצידי הנקבים, ומניחו לעור המנוקב כנפה, על פי הקנה. אם חופה העור שיש בו הנקבים

[האישית משפיעה על הכרעת הדין של החכם, בהיות הנגיעה] בעלת כח מכריע לקטנים